

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/63

T.C.
YARGITAY
9. Hukuk Dairesi

Esas No. 2020/3062
Karar No. 2020/11095
Tarihi: 08/10/2020

● ARA DİNLENMESİ

ÖZETİ ara dinlenme 4857 sayılı İş Kanunu'nun 68. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan hükümde ara dinlenme süresi, günlük çalışma süresine göre kademeli bir şekilde belirlenmiştir. Buna göre dört saat veya daha kısa süreli günlük çalışmalarda ara dinlenmesi en az onbeş dakika, dört saatten fazla ve yedibuçuk saatten az çalışmalar için en az yarım saat ve günlük yedibuçuk saati aşan çalışmalar bakımından ise en az bir saat ara dinlenmesi verilmelidir. Uygulamada yedibuçuk saatlik çalışma süresinin çok fazla aşıldığı günlük çalışma sürelerine de rastlanılmaktadır. 4857 sayılı Kanun'un 63. maddesi hükmüne göre, günlük çalışma süresi onbir saati aşamayacağından, 68. maddenin belirlediği yedibuçuk saati aşan çalışmalar yönünden en az bir saatlik ara dinlenmesi süresinin, günlük en çok onbir saate kadar olan çalışmalarla ilgili olduğu kabul edilmelidir. Başka bir anlatımla günde onbir saate kadar olan (onbir saat dahil) çalışmalar için ara dinlenmesi en az bir saat, onbir saatten fazla çalışmalarda ise en az birbuçuk saat olarak verilmelidir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalılar vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı isteminin özeti:

Davacı vekili; davacının davalı şirketlerden ... Gıda Teks. Elek. Kuy. Pet. İnş. Nak. Tic. A.Ş bünyesinde 03.09.2003 tarihinde kasiyer olarak çalışmaya başladığını fakat sigorta girişinin 06.06.2007 tarihinde yapıldığını, şirket yetkililerinin gördüğü lüzum üzerine davacının 18.06.2010 tarihinde diğer davalı şirket olan ... Mağ. Gıda Teks. Pet. Elektrik Turz. Nak. İnş. Taah. San. ve Ticaret A.Ş 'de muhasebe bölümünde çalıştırılmak üzere gönderildiğini, davalı şirket isimlerinin her ne kadar farklı ise de iş sahiplerinin aynı kişiler olduğunu, bu iş yerinde de 21.09.2011 tarihine kadar çalıştığını öne sürerek fazla çalışma ve ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacağıının davalılardan tahsilini talep etmiştir.

Davalı cevabının özeti:

Davalı ... Mağ. Gıda Teks. Pet. Elektrik Turz. Nak. İnş. Taah. San. ve Ticaret A.Ş vekili, davacının müvekkil şirkette 18.06.2010-21.09.2011 tarihleri arasında muhasebe bölümünde çalıştığını, muhasebe bölümünün çalışmalarının sabit olması nedeni ile davacının fazla çalışmasının bulunmadığını, davalı ... Gıda Teks. Elek. Kuy. Pet. İnş. Nak. Tic. A.Ş vekili ise; davacının müvekkil şirkette 18.06.2010-21.09.2011 tarihleri arasında muhasebe bölümünde çalıştığını ve üniversite sınavını kazanması sebebi ile istifa ettiğini, muhasebe bölümünün çalışmalarının sabit olması sebebi ile davacının fazla çalışmasının bulunmadığını savunarak ayrı ayrı davanın reddine karar verilmesini istemişlerdir.

Mahkeme kararının özeti:

Mahkemece yapılan yargılama sonucunda toplanan delillere göre ve bilirkişi raporu doğrultusunda yazılı gerekçe ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Karar süresi içinde davalılar vekillerince temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

I-Davalı ... Gıda Teks. Elek. Kuy. Pet. İnş. Nak. Tic. A.Ş Temyizi Yönünden;

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun geçici 3. maddesindeki atf gözetildiğinde, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 434. maddesi ile ilgili 25.01.1985 gün ve 5/1 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı hükmü gereğince, temyiz isteği, dilekçenin temyiz defterine kaydedildiği tarihte yapılmış sayılır ve temyiz dilekçesi verilirken gerekli harç ve giderlerin tamamı ödenir. Temyiz harç ve giderlerinin ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğunun sonradan anlaşılması durumunda, karar veren hakim tarafından yedi günlük kesin süre tanınarak, bu süre içerisinde ödenmesi veya eksikliğin tamamlanması, aksi halde temyizden vazgeçmiş sayılacağı temyiz edene yönteminde ve yazılı olarak bildirilir. Ancak, temyiz harcının mahkeme kaleminde hesaplanıp temyiz edenden istendiği halde süresinde ödenmediği belgelendirilmiş ise temyiz isteğinin reddi gerekir.

Dosya içeriğine göre; yerel mahkemece davanın kısmen kabulüne dair verilen kararı davalı ... Gıda Teks. Elek. Kuy. Pet. İnş. Nak. Tic. A.Ş vekilinin harc yatırmaksızın temyiz etmesi üzerine Yargıtay (Kapatılan) 22. Hukuk Dairesi'nin 16.05.2019 tarihli geri çevirme kararı sonrası mahkemece söz konusu eksikliğin tamamlanması için ilgili davalı ... Gıda Teks. Elek. Kuy. Pet. İnş. Nak. Tic. A.Ş 'ne muhtıra çıkartıldığı, muhtıranın davalı ... Gıda Teks. Elek. Kuy. Pet. İnş. Nak. Tic. A.Ş vekiline tebliğ edildiği anlaşılmaktadır. Usulüne uygun muhtıraya rağmen davalı ... Gıda Teks. Elek. Kuy. Pet. İnş. Nak. Tic. A.Ş tarafından temyiz yoluna başvurma harcı ve temyiz (nispi) karar harcının tamamlanmadığı anlaşıldığından; ... Gıda Teks. Elek. Kuy. Pet. İnş. Nak. Tic. A.Ş 'nin temyiz isteminin 6100 sayılı Hukuk

Muhakemeleri Kanunu'nun geçici 3. maddesi uyarınca uygulanmasına devam olunan mülga 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 427, 432. maddeleri uyarınca REDDİNE, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine,

II- ... Mağ. Gıda Teks. Pet. Elektrik Turz. Nak. İnş. Taah. San. ve Ticaret A.Ş yönünden,

1-Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere ve özellikle temyiz sebeplerine göre, davalının aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde bulunmamıştır.

2-Taraflar arasında mahkemece fazla çalışma alacağı hesabında talebin aşılp aşılmadığı ve hesaplamanın doğru şekilde yapılıp yapılmadığı konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 26. maddesi “Hâkim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlıdır; ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez. Duruma göre, talep sonucundan daha azına karar verebilir.” hükmü uyarınca taleple bağlılık kuralına aykırı olarak talepten fazlasına karar verilmesi usule aykırıdır.

Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda davacının; gündüz vardiyasında 08.30-19.00 saatleri arasında yarım saat ara dinlenme süresi kullanarak haftada 15 saat, gece vardiyasında ise 13.00-24.00 saatleri arasında yarım saat ara dinlenme süresi kullanarak haftada 18 saat fazla çalışma yaptığı, bu şekilde haftada ortalama 16.5 saat fazla çalışma yaptığı kabul edilerek hesaplama yapılmıştır. Mahkemece bu hesaplamaya itibar edilerek hüküm kurulmuş ise de; dava dilekçesinde, davacının haftanın altı günü 08.30-19.00 saatleri arasında çalıştığı ileri sürülmüş olup bu süreyi aşan şekilde yapılan fazla çalışma hesabı talep aşımı mahiyetinde olduğundan hatalıdır.

Öte yandan; ara dinlenme 4857 sayılı İş Kanunu'nun 68. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan hükümde ara dinlenme süresi, günlük çalışma süresine göre kademeli bir şekilde belirlenmiştir. Buna göre dört saat veya daha kısa süreli günlük çalışmalarda ara dinlenmesi en az onbeş dakika, dört saatten fazla ve yedibuçuk

saatten az çalışmalar için en az yarım saat ve günlük yedibuçuk saati aşan çalışmalar bakımından ise en az bir saat ara dinlenmesi verilmelidir. Uygulamada yedibuçuk saatlik çalışma süresinin çok fazla aşıldığı günlük çalışma sürelerine de rastlanılmaktadır. 4857 sayılı Kanun'un 63. maddesi hükmüne göre, günlük çalışma süresi onbir saati aşamayacağından, 68. maddenin belirlediği yedibuçuk saati aşan çalışmalar yönünden en az bir saatlik ara dinlenmesi süresinin, günlük en çok onbir saate kadar olan çalışmalarla ilgili olduğu kabul edilmelidir. Başka bir anlatımla günde onbir saate kadar olan (onbir saat dahil) çalışmalar için ara dinlenmesi en az bir saat, onbir saatten fazla çalışmalarda ise en az birbuçuk saat olarak verilmelidir.

Somut uyuşmazlıkta; Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda, dosyadaki ispat durumu da dikkate alındığında, günlük yedibuçuk saati aşan çalışmalar bakımından en az bir saat ara dinlenme yapıldığının kabul edilmemesi doğru olmamıştır. Dolayısıyla, davacının yedibuçuk saati aşan ancak on bir saati aşmayan çalışmasında bir saat ara dinlenme kullandığının kabul edilmesi gerekir.

3- Son olarak, karar başlığında “... Mağ. Gıda Teks. Pet. Elektrik Turz. Nak. İnş. Taah. San. ve Ticaret A.Ş” ve “... Gıda Teks. Elek. Kuy. Pet. İnş. Nak. Tic. A.Ş” olan davalı unvanlarının eksik gösterilmesi de isabetli bulunmamıştır.

Sonuç:

Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebeplerden BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgisine iadesine, 08.10.2020 gününde oybirliği ile karar verildi.